

Systematische review: een vroege psychose kan óók gevolgd worden door als positief ervaren veranderingen bij de cliënten en familieleden

Lijden is een kernervaring bij een vroege psychose en de meeste aandacht is dan ook gericht op de negatieve gevolgen ervan. Daarom is weinig bekend of en hoe mensen *positieve* veranderingen ervaren na een psychose. Toch zijn er uit de literatuur fenomenen bekend als posttraumatische groei of stress-gerelateerde groei, waarbij men zich na 'negatieve' ervaringen sterker of positiever in het leven voelt staan. In deze Canadese systematische review ($n=40$ studies) werd voor het eerst gepoogd om in de bestaande evidentie op zoek te gaan naar ervaringen van positieve veranderingen als gevolg van vroege psychose. De synthese werd uitgevoerd op kwalitatieve, kwantitatieve en mixed-method studies. Op de kwalitatieve data werd een thematische synthese uitgevoerd met behulp van ATLAS.ti 7. De kwaliteit van de studies werd beoordeeld met de Mixed Methods Appraisal Toolkit. 37 van de geselecteerde studies hanteerden kwalitatieve methoden. Er werden data van in totaal 715 deelnemers in de analyses meegenomen. Er werden drie thema's gevonden die aangeven op welke wijze cliënten en hun familie en vrienden positieve veranderingen na een vroege psychose beleven. Ook werden er vier factoren gevonden die zo'n verandering ondersteunen. Vroege psychose kan tot positieve veranderingen op het individuele niveau leiden, zoals meer zelfinzicht en gevoel sterker in het leven te staan. Vaak worden ook positieve veranderingen op interpersoonlijk niveau ervaren zoals verbeterde relaties met anderen. Soms worden ook positieve veranderingen op het religieuze en spirituele niveau ervaren. De positieve veranderingen worden vergemakkelijkt door persoonlijke (bijv. motivatie), sociale (bijv. steun uit familie) en religieuze factoren, naast aspecten van de GGz-hulpverlening, zoals deelname aan activiteiten en ondersteuning van herstel en hoop. Het verband tussen positieve veranderingen en herstel is in de praktijk fluïde.

Jordan et al_ G, MacDonald K, Pope MA, Schorr E, Malla AK, Iyer SN. (2017). Positive Changes Experienced After a First Episode of Psychosis: A Systematic Review. Psychiatr Serv. 2018, 69 (1):84-99. Epub 2017 Nov 1.